

35-41

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

Факультэт дауніверсітэцкай падрыхтоўкі
і прафарыентацыі моладзі

Кафедра дауніверсітэцкай падрыхтоўкі

ТЭМАТЫКА ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ
І КАНТРОЛЬНЫЯ ЗАДАННІ
ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ І ЛІТАРАТУРЫ

для слухачоў падрыхтоўчага аддзялення

Мінск
1994

Складальнікі:

Квяткоўскі А.А., Шалак С.В., Шумчык Ф.С.
/беларуская мова/;

Бельскі А.І., Літвіненка Дз.Г.
/беларуская літаратура/

Запверджана на пасяджэнні кафедры дауніверсітэцкай падрыхтоўкі ад 14 кастрычніка 1993 г., пратакол № 2
/Заг. кафедры — канд. філал. навук, дац. А.І.Бельскі/.

Рэкамендавана да друку Саветам факультэта ад 4 лістапада 1993 г., пратакол № 1.

Дапаможнік змяшчае тэматыку практычных заняткаў і кантроль-
ныя заданні па беларускай мове і літаратуры, якія складзены ў
адпаведнасці з праграмай для абітурьентаў ВУ 1993 г. і новымі
праграмамі для сярэдняй школы. Падаецца тэматыка сачыненняў на
уступных экзаменах у Белдзяржуніверсітэт, выказваюцца метадычныя
парады па напісанню сачынення.

Прызначаецца слухачам факультэта дауніверсітэцкай падрых-
тоўкі і прафрантантамі моладзі БДУ. Дапаможнік знойдзе таксама
выкарыстанне ў іншых ВУ, сярэдніх школах, гімназіях, ліцэях
пры вывучэнні курсу роднай мовы і літаратуры.

© Белдзяржуніверсітэт,
1994

АГУЛЬНЫЯ ЗАЎВАГІ

Тэматыка практычных заняткаў і кантрольных заданняў прапану-
ецца слухачам падрыхтоўчага аддзялення, якія будуць паступаць у
Белдзяржуніверсітэт і здаваць уступныя экзамены па беларускай мо-
ве і літаратуры /вусна і пісьмова/.

Распрацоўка напісана на аснове школьнага курсу беларускай мо-
вы і літаратуры і ахоплівае увесь аб'ём тэарэтычных пытанняў, пра-
дугледжаных праграмай уступных экзаменаў па названых дысцыплінах
для паступаючых у ВУ ў 1993 г. Для замацавання тэарэтычных ведаў
і практычных навыкаў у дапаможніку змешчаны кантрольныя пытанні і
заданні. Улічваючы спецыфіку падрыхтоўкі слухачоў на філалагічныя
і нефілалагічныя спецыяльнасці, прапануецца асноўная і дадатковая
літаратура.

Хочацца спадзявацца, што выкарыстанне метадычнага дапаможніка
будзе садзейнічаць сістэматызацыі ведаў па беларускай мове і літа-
ратуры, вызначэнню пэўных шляхоў у індывідуальнай, самастойнай пра-
цы, дэталізацыі падрыхтоўкі да уступных экзаменаў у ВУ.

БЕЛАРУСКАЯ МОВА

Асноўныя падручнікі і дапаможнікі

1. Беларуская мова/ Пад рэд. праф. М.С.Яўневіча. — Мн., 1991.
2. Беларуская мова: Вучэбны дапаможнік для падрыхтоўчых аддзялен-
няў/ Пад рэд. Г.М.Малажай. — Мн., 1986.
3. Беларуская мова: Дапам. для абітурьентаў/ Блінава Э.Д., Гау-
рош Н.В., Кавалёва М.Ц. і інш. — Мн., 1992.
4. Беларуская мова: Практ. дапам. для абітурьентаў/ Блінава Э.Д.,
Гаурош Н.В., Кавалёва М.Ц. і інш. — Мн., 1992.
5. Каваленка М.Р. Інфармацыяна-давед. дапам. па беларус. мове. —
Мн., 1991.
6. Кавалёва М.Ц., Падгайскі Л.П. Беларуская мова: Дапам. для вуч-
няў старэйшых кл. — Мн., 1991.
7. Камароўскі Я.М., Мяцельская Е.С. Беларуская мова: Дапам. для
абітурьентаў. — Мн., 1993.
8. Кечык С.Я., Рагаўцоў В.І. Моўны разбор у ВУ і у школе: Схемы,
узоры, заданні. — Мн., 1988.
9. Лепешаў І.Я., Малажай Г.М., Паньціч К.М. Практыкум па белару-
скай мове. — Мн., 1988.

10. Практыкум па беларускай мове: Вучэбны дапам. для нефілалагічных фак. ВНУ/ Пад рэд. Г.М.Малахай. — Мн., 1993.

Дадатковая літаратура

1. Беларуская мова: Сінтаксіс. Пунктуацыя/ Пад рэд. Я.М.Адамовіча. — Мн., 1989.
2. Беларуская мова: Фанетыка. Арфаэпія. Графіка. Арфаграфія. Лексікалогія. Лексікаграфія. Фразеалогія. Марфемная будова слова. Словаўтварэнне. Марфалогія/ Пад рэд. Я.М.Адамовіча. — Мн., 1987.
3. Беларуская мова: Цяжкія пытанні фанетыкі, арфаграфіі, граматыкі/ Пад рэд. А.І.Падлужнага. — Мн., 1987.
4. Бурак Л.І. Даведнік па пунктуацыі беларускай мовы. — Мн., 1980.
5. Бурак Л.І. Сучасная беларуская мова. — Мн., 1985.
6. Бурак Л.І. Сучасная беларуская мова: Сінтаксіс. Пунктуацыя. — Мн., 1987.
7. Камароўскі Я.М. Сучасная беларуская арфаграфія. — Мн., 1985.
8. Камароўскі Я.М., Сямешка Л.І. Сучасная беларуская мова: Фанетыка і фаналогія. Арфаэпія. Графіка. Арфаграфія. — Мн., 1985.
9. Красней В.П. Грані слова. — Мн., 1986.
10. Наркевіч А.У. Назоўнік: Граматычныя катэгорыі і формы. — Мн., 1976.
11. Сучасная беларуская літаратурная мова: Марфалогія/ Пад рэд. Ф.М.Янкоўскага. — Мн., 1980.
12. Шакун Л.М. Словаўтварэнне. — Мн., 1978.
13. Шуба П.П. Сучасная беларуская мова: Марфаналогія. Марфалогія. — Мн., 1987.
14. Янкоўскі Ф.М. Беларуская фразеалогія. — Мн., 1981.

Слоўнікі

1. Арашонкава Г.У., Лемцігова В.П. Слоўнік цяжкаспей беларускай мовы. — Мн., 1987.
2. Бардовіч А.М., Шакун Л.М. Марфемны слоўнік беларускай мовы. — Мн., 1989.
3. Баханькоў А.Я., Гайдукевіч І.М. Тлумачальны слоўнік беларускай мовы. — Мн., 1990.

4. Гаурош Н.В. Слоўнік эпітэтаў беларускай мовы. — Мн., 1991.
5. Гаурош Н.В., Лепешаў І.Я., Янкоўскі Ф.М. Фразеалагічны слоўнік. — Мн., 1973.
6. Грабчыков С.М. Русско-белорусский словарь. — Мн., 1990.
7. Грабчыкаў С.М. Цяжкія выпадкі ужывання блізкіх па гучанню слоў. — Мн., 1977.
8. Лобан М.П., Суднік М.Р. Арфаграфічны слоўнік. — Мн., 1990.
9. Пазнякоў М.П. Слоўнік эпітэтаў беларускай літаратурнай мовы. — Мн., 1988.
10. Слоўнік беларускай мовы: Арфаграфія. Арфаэпія. Акцэнтацыя. Словазмяненне. — Мн., 1987.
11. Шкраба І., Шкраба Р. Крынічнае слова: Беларускія прыказкі і прымаўкі. — Мн., 1987.

Агульныя заўвагі	3
Беларуская мова	
Асноўныя падручнікі і дапаможнікі	3
Дадатковая літаратура. Слоўнікі	4
Фанетыка, арфапія, графіка і правапіс	6
Лексіка і фразеалогія. Стылістыка	9
Склад слова і словаўтварэнне	15
Марфалогія і арфаграфія	18
Сінтаксіс і пунктуацыя	35
Беларуская літаратура	
Асноўныя падручнікі і дапаможнікі	46
Тэорыя літаратуры	46
Літаратура старажытнай Беларусі	48
Беларуская літаратура XIX ст.	50
Беларуская літаратура XX ст.	53
Літаратура пачатку XX ст.	53
Літаратура 20--пачатку 30-х гг.	60
Літаратура другой паловы 30-х--першай паловы 50-х гг.	67
Літаратура другой паловы 50-х--60-х гг.	71
Сучасная літаратура /70--90-я гг./	76
Літаратура беларускага замежжа	85
Праца над сачыненнем	87
Змест	90